

COÖPERATIEVE VEREENIGINGEN.

N°. 102.

Coöperatieve stoomzuivelfabriek in de Groote Wiske, onder
Koudum, gemeente Hemelumer Oldephaert en Noordwolde.

Op heden Dinsdag den derden April achttienhonderd acht en tachtig
zijn voor mij Wigger Arnoldus Peereboom, notaris, ter standplaats
de gemeente Bolsward (tot de uitoefening mijner ambtsbezigheden te
Sneek suppletoir gepatenteerd door het gemeentebestuur van Sneek),
in tegenwoordigheid van de twee na te noemen aan mij notaris
bekende getuigen, verschenen,

de heeren:

1. Tjebbe Tjebbes Corneliszoon, landbouwer, huurder en gebruiker
van de zathe Elzenburg, woonachtig onder het behoor van Koudum;
2. Feike Rientzes De Boer, landbouwer, huurder en gebruiker van
de zathe en landen de Groote Wiske, woonachtig onder het behoor
van Koudum;
3. Meindert Kuiper, landbouwer, eigenaar en gebruiker van eene
zathe en landen in het Workumer Nieuwland, woonachtig onder het
behoor van Workum; en
4. Sybolt Tjeerds Wiersma, landbouwer, mede-eigenaar, huurder
en gebruiker van eene zathe en landen in het Workumer Nieuwland,
woonachtig onder behoor van Workum.

Welke comparanten, aan mij notaris bekend, verklaarden bij deze
akte op te richten eene vereeniging onder den naam van *Coöperatieve
stoomzuivelfabriek* in de Groote Wiske, onder Koudum, en daarvoor
vast te stellen de volgende statuten.

Naam en doel.

Artikel 1. Onder het behoor van Koudum, gemeente Hemelumer
Oldephaert en Noordwolde, is gevestigd eene vereeniging *Coöperatieve
stoomzuivelfabriek* in de Groote Wiske.

Artikel 2. De vereeniging stelt zich ten doel voor gemeenschappelijk
rekening, door middel van eene *stoomzuivelfabriek*, zooveel mogelijk
zuivere en duurzame boter te bereiden uit melk, belevens kaas uit
afgeroomde melk, het fabrikaat in den handel te brengen en het
overschot van een een en ander aan de fabriek te verkoopen.

Artikel 3. Om dit doel te kunnen bereiken, zal de vereeniging in
erfpacht nemen een gedeelte van de perceelen bekend ten kadaster
gemeente Koudum, sectie A, nommers 2628 en 2630, op het terrein
uitgebakend en later uit te meten door den landmeter, en op dien
grond eene naar de eischen des tijds ingerichte *stoomzuivelfabriek*
stichten.

Artikel 4. De vereeniging verkoopt ter markt aan particulieren of
aan exporteurs de verkregen boter en kaas en verdeelt de zuivere
opbrengst van alles onder de leden, naar verhouding der door elk
hunner geleverde hoeveelheden liters melk.

Artikel 5. Onder de zuivere opbrengst wordt verstaan de verkoopprijs van het fabrikaat, na aftrek van alle kosten van onderhoud der fabriek, machines en gereedschappen, van exploitatie en fabricage, en van den verkoop van het fabrikaat in artikel drie en twintig nader omschreven.

Duur.

Artikel 6. De vereeniging wordt opgericht voor den tijd van vijftien jaren, aanvangende met den datum van openbaarmaking van de statuten in de Staatscourant, behoudens verlenging na afloop van evengenoemd tijdvak.

Artikel 7. Het kantoor van de vereeniging zal worden gehouden en het fabrieksgebouw, alwaar het domicilie van de vereeniging en van al hare leden zijn zal.

Artikel 8. Het dienstjaar van de vereeniging vangt aan op den eersten April en eindigt op den een en dertigsten Maart, voor het eerste jaar op den dag van aanvang der vereeniging tot den eerstvolgenden een en dertigsten Maart.

Geldmiddelen.

Artikel 9. Het voor de stichting, inrichting en exploitatie-brenging van de fabriek benoodigde kapitaal van hoogstens zes duizend vijfhonderd, zal onder hoofdelijke verbintenis van de leden der vereeniging, en des noodig onder hypothecair verband van de fabrieksgebouwen, met alles wat daartoe door bestemming behoort, worden geleend van de eigenaren van voorschreven zathen, tegen eene rente van drie en een half ten honderd in het jaar, onder verplichting voor de oprichters, om ieder voor gelijk deel van dat kapitaal, elk jaar minstens vier percent af te lossen, en op voorwaarde, dat het kapitaal niet opeischbaar zal zijn, zoolang de vereeniging bestaat en de fabriek werkt, tot bereiking van het doel der vereeniging, alles overeenkomstig de daarvan gesloten of te sluiten contracten, welke contracten voor de vereeniging verbindend zullen zijn en nageleefd moeten worden, als dezelve door alle de hiervoren genoemde leden-oprichters geteekend zijn.

Lidmaatschap en rechten en verplichtingen van de leden.

Artikel 10. Leden der vereeniging zijn de oprichters en zij die later worden toegelaten.

Artikel 11. Als leden kunnen worden toegelaten meerderjarige veehouders, in het genot der burgerlijke en burgerschapsrechten, die alle rechten en verplichtingen op zich nemen van de leden in wiens plaats zij treden, en zich daartoe schriftelijk verbinden.

Artikel 12. Wie als lid wenscht toegelaten te worden richt een schriftelijk verzoek aan de vereeniging; op dit verzoek wordt door de leden bij meerderheid van stemmen besloten en de voorwaarden van toelating vastgesteld. Van het genomen besluit wordt door den eersten

directeur namens de vereeniging aan den verzoeker schriftelijk kennis gegeven.

Artikel 13. De rechtverkrijgenden van een overleden lid kunnen, met goedkeuring van de leden, den overledene als zoodanig opvolgen; zij geven, zoo mogelijk binnen eene maand na dat overlijden, hun verlangen daartoe schriftelijk aan de vereeniging te kennen.

Artikel 14. De leden der vereeniging worden geacht hunne erfgenamen of rechtverkrijgenden te verbinden om voor het geval deze met dezelfde melkerij zich bij de vereeniging kunnen aansluiten, daartoe over te gaan.

Artikel 15. Ieder die zonder geldige redenen ophoudt lid van de vereeniging te zijn, verliest alle recht van aanspraak op restitutie, uitkeering en mede-eigendom.

Artikel 16. Als geldige reden voor uittrekking wordt onder anderen aangenomen verandering van woonplaats.

Artikel 17. Elk lid kan wegens overtreding van de statuten van het huishoudelijk reglement, bestaande contracten en onteerende handelingen, door de leden, op gemotiveerd besluit, van zijn lidmaatschap vervallen verklaard worden.

Wie op zoodanige wijze van zijn lidmaatschap ontslagen wordt, verbeurt alle aanspraak op restitutie, uitkeering en mede-eigendom.

Artikel 18. Een door de leden vast te stellen huishoudelijk reglement bepaalt verder de rechten en verplichtingen der leden onderling en de bijzonderheden van beheer, de exploitatie der fabriek, den verkoop van het fabrikaat en hetgeen overblijft; van dit reglement en de daarin te brengen wijzigingen wordt aan de eigenaren van ieder der zathen vorengenoemd, geldschieters doch geen leden der vereeniging, mededeeling gedaan.

Artikel 19. Elk verschil van toepassing van eenig artikel der statuten en van het huishoudelijk reglement wordt beslist bij meerderheid van stemmen van al de leden in het hoogste ressort. Ieder lid verbindt zich zedelijk geen quaestie in dezen door den burgerlijken rechter te laten beslissen, in geen geval zonder dat vooraf het oordeel van de eigenaren van de zathen, geen leden der vereeniging, is gevraagd.

Artikel 20. Ieder lid van de vereeniging verbindt zich om aan de fabriek te leveren alle melk van het rundvee der boerderij bij ieder hunner in gebruik, behalve de melk, die voor eigen rekening noodig is.

Wanneer de wenschelijkheid blijkt kan ook melk van derden worden aangekocht.

De melk moet door den leverancier versch, korten tijd na van de koe gemolken te zijn, zonder kosten aan de fabriek geleverd worden in zuiver rein gehouden aan den leverancier behoorende bussen.

Ieder lid van de vereeniging en ieder geldschieder heeft te allen tijde recht van toegang tot de fabriek en van inzage van kas en boeken.

Bestuur, beheer en toezicht.

Artikel 21. Het bestuur der vereeniging bestaat uit twee leden; ieder jaar worden zij door de leden der vereeniging benoemd; de bestuurders regelen onderling de werkzaamheden.

Van de verdeeling hunner werkzaamheden geven zij schriftelijk kennis aan de overige leden.

De belooning van de bestuurders wordt door de vereeniging ieder jaar bepaald.

Artikel 22. Bij ongesteldheid of ontstentenis van een lid van het bestuur treedt het oudste tegenwoordig zijnde lid der vereeniging als plaatsvervanger op.

Het bestuur vertegenwoordigt de vereeniging zoo in als buiten rechten; tot het voeren van een rechtsgeding is machtiging van alle leden noodig.

Vergaderingen.

Artikel 23. Jaarlijks worden vier vaste vergaderingen gehouden in de eerste veertien dagen van de maanden April, Juli, October en Januari.

In deze vergaderingen worden de belangen der vereeniging behandeld en liquidatie gehouden; de prijs bepaald die in het aan ingetreden kwartaal elke week aan ieder leverancier per liter melk zal worden betaald.

In de eerste vergadering van ieder jaar wordt door den eersten directeur rekening en verantwoording gedaan over het afgelopen dienstjaar; op die rekening zullen in uitgaaf worden gebracht:

a. de kosten van onderhoud en verzekering voor brandschade van de fabriek, met machinerieën en gereedschappen;

b. de jaarlijks te betalen erfpacht van den grond;

c. de belooning van bestuurders en het dienstdoend personeel;

d. de som die aan de leveranciers van melk wordt betaald;

e. het betaalde voor brandstoffen en belastingen, voor emballage en vervoer van het fabriekaar; en

f. alle verdere kosten aan de exploitatie van de fabriek en den verkoop van het fabriekaar verbonden of daarvan het gevolg zijnde, en de kosten van administratie.

Bij goedkeuring wordt die rekening en verantwoording door alle leden geteekend; die goedkeuring strekt tot finale kwijting van bestuurders.

Artikel 24. De vergaderingen worden gehouden ten huize van den eersten directeur of ter plaatse door hem in de nabijheid der fabriek te bepalen.

De eerste directeur belegt zoo dikwijls vergaderingen als hem in het belang der vereeniging raadzaam voorkomt of de leden de belegging verzoeken.

De eerste directeur roept de leden ter vergadering op minstens vier en twintig uren te voren.

Ieder lid brengt een stem uit; om een besluit te kunnen nemen moeten minstens drie leden tegenwoordig zijn; alle besluiten worden met meerderheid van stemmen genomen.

Over zaken wordt mondeling en over personen schriftelijk gestemd; bij staking van stemmen over personen beslist het lot; in ieder ander geval wordt het voorstel aangehouden en binnen acht dagen eene vergadering belegd met eigenaren-geldschietters, geen leden der vereeniging; in deze vergadering brengt de eigenaar of brengen de eigenaren van eene zake eene stem uit; wanneer in die vergadering de stemmen staken beslist de eerste directeur.

De tweede directeur houdt aantekening van het verhandelde in de vergaderingen.

Boekhouding.

Artikel 25. De boekhouding geschiedt op de wijze door de vereeni-

ging, in overeenstemming met het Wetboek van Koophandel, te bepalen.

Ontbinding.

Artikel 26. Tot de ontbinding der vereeniging wordt niet overgegaan dan met goedkeuring van alle leden.

Minstens een jaar vóór het eindigen van den termijn van vijftien jaar, wordt over de al of niet verlenging der vereeniging en de herziening der statuten door de leden beslist.

Bij ontbinding der vereeniging worden bestuurders belast met de liquidatie en scheiding, onder toezicht van de overige leden.

Voor zooverre daarvan door deze statuten niet is afgeweken, wordt de vereeniging geregeld door de wet van den zeventienden November achttienhonderd zes en zeventig (*Staatsblad* nummer 227).

Waarvan akte. Gedaan en verleden ten woonhuize van Ids Ages Bouma, te Sneek, op dag, maand en jaar in het hoofd dezer gemeld, in tegenwoordigheid van Matthijs Falkena, notarisklerk, en Herre Veldman, voermansknecht, wonende beiden te Bolsward, als ten deze verzochte en bevoegde getuigen. En in deze akte in minuut, onmiddellijk na voorlezing, door de comparanten, door de getuigen en door mij notaris onderteekeend.

(Geteekend:) T. Tjebbes Cz., F. R. De Boer, M. Kuiper, S. Wiersma; M. Falkena, H. Veldman, W. A. Peereboom, *notaris*.

Geregistreerd te Bolsward den vierden April 1800 acht en tachtig, in deel 96, folio 29 recto, vak 4; vier bladen, geen renvooien. Ontvangen voor recht een gulden twintig cent, f 1,20. De ontvanger (geteekend:) *F. Fontein*.